

Bagatelizace porušování technologické kázně a rizika procesů spalování

Reakce na příspěvek Ing. Bernáta (Spalovna Termizo Liberec), kdy označil za nefér připomínky zástupců Čistého Hradiště, že vedle rizik zápachu, požáru odpadů v zásobníku a poruch zařízení jsou zde i rizika nestabilních stavů procesu spalování a porušování technologické kázně (s důsledkem překračování emisních limitů spalovny), a rovněž zpochybňoval zdroje těchto informací.

Jak je to tedy se zpochybňovanými zdroji? Vědeckých zdrojů tendenčně nefinancovaných existuje celá řada zejména v zahraniční odborné literatuře (velmi namátkově např. zde, zde, zde, zde či zde, kompletní rešerše by byla na několik stran). Tímto tématem se seriózně zabývají a u spaloven komunálního odpadu uvádějí například tyto základní výstupy:

1

Výrazné překračování povolených emisních limitů pro vysoce nebezpečné znečišťující látky jako např. dioxiny a těžké kovy a to především v přechodových stavech nestabilního hoření (při náběžích procesu), kdy se standardně neprovádí kontrolní měření. Totéž platí pro případy poruch, havárií a technologické nekázně.

2

Z výsledků dlouhodobých měření prováděných např. v Belgii, Japonsku, Francii a v Itálii je zřejmé, že produkce dioxinů je ca 30 – 50x vyšší než deklarovaná – důvodem jsou vysoké koncentrace během nestabilní fáze náběhu procesu (často po dobu desítek hodin až dnů od startu) a rovněž při nedodržování technologické kázně, či během poruch zařízení.

3

Jednorázová krátkodobá měření koncentrace těchto škodlivin ve spalínách jsou naprosto nedostatečná (navíc jen 2x ročně během ustáleného procesu, což pokrývá pouze 0,1-0,2% provozní doby spalovny), v řadě zemí se proto již přes 10 let instalují zařízení pro dlouhodobá měření dioxinů a pro nové spalovny je tento způsob měření ve světě standardem.

K vypínání filtrace se Ing. Bernát vyjádřil, že ...“to ani technologicky nejde“. V podkladech pro zamítnutou spalovnu ve Vsetíně (se shodnou technologií čištění spalin, jako je uvažována v UH) se však píše, že „...případné havárie spalovny jsou **lokálního rázu**. V případě nouzového odstavení zařízení v režimu dojetí je třeba uvažovat emisi **nevyčištěných** nebo jen částečně vyčištěných kouřových plynů do atmosféry po nezbytnou dobu k odstávce zařízení (max. 2 hodiny“ - výrok pana Bernáta je tedy nepravdivý a pokládáme jej za dezinformaci. Technologicky to nejen možné je, ale spíše je to nezbytné, protože proces spalování nelze ukončit v krátké době. Zmínka o lokálním rázu nás také určitě neuklidňuje, jelikož lokální ráz znamená obytnou oblast Uherského Hradiště.

Pokud uvážíme tyto informace, určitě **nemůžeme očekávat záruku dodržování emisních limitů nepřetržitě – po celou dobu provozu spalovny – tedy vč. režimů odstávek a náběhů, poruch, a havárií**. Pokládáme proto za nefér tyto informace zamlčovat a nebo bagatelizovat. Z uvedeného je zřejmé, že **skutečná zátěž prostředí v širším okolí spalovny bude znatelně vyšší než je uváděno v podkladech pro hodnocení záměru**, kde se za směrodatné považují pouze hodnoty krátkodobých měření v ustáleném stavu procesu. Data o skutečném rozsahu této zátěže nejsou známa.

Případová studie spalovny v Harlingenu - výtah

- Spalovna REC v Harlingenu je nejmladší spalovnou v Holandsku (2011). V r. 2013 zjištěn vysoce nadlimitní obsah PCDD/F („dioxinů“) ve vejcích z chovů **v okruhu 2 km** od spalovny; zdrojem je zamoření trávy PCDD/F v této oblasti – prokazatelně směsí PCDD/F z dané spalovny.
- Přičiněním místních úřadů bylo nasazeno zařízení na dlouhodobé měření dioxinů; výsledky za 27 měsíců odhalily, že spalovna emituje dioxiny a toxické polutanty za **vysokého překračování limitů** dle EU legislativy a proti jednorázovým měřením (prováděným ve stejném období) byly zjištěny hodnoty až cca **1200x** vyšší.
- Jako jeden z důvodů překračování povolených hodnot pro dioxiny bylo zjištěno nepovolené používání bypassů filtračních jednotek – tedy **vypínání filtrace** během přechodových fází náběhu procesu i periodicky během ustáleného provozu.
- **Roční** deklarovaná emise dioxinů této spalovny je 5 mg, ale výsledky měření ukazují 5-10 mg na **jeden** studený start.

Celá studie k dispozici [zde](#).

